

DE BLINDE

Ik tuur naar de duistere blinde,
Die sluit van de wereld mij af —
Slaat die open, zal 'k weerzien de linde,
Die mij lommer en bloesemen gaf?

Ik tuur naar de donkere blinde,
Als een masker met oogen van licht,
Waarachter mij dreige en verblinde
Der hemelen aangezicht.

Ik tuur naar de sombere blinde,
Waar de hartjes lijk oogen zijn,
Als die oogen van één, die mij minde,
Vol zegen van zonnenschijn.

Ik hoor, door de hartjes der blinde,
Na den nacht, die zoo lang was en bang,
De lijster, mij teeder gezinde,
Die mij troost met zijn morgenzang.

Hoe zoet, door de hartjes der blinde,
Dat lentige weeldelied,
Ik wil niet dat het mij binde
Aan het leven, dat mij ontvlieft.

Ik wacht tot dit leven, die blinde,
Zal eindelijk openslaan
En, bezaligd, ik wedervinde
Wie vóór mij is ten hemel gegaan.

HÉLÈNE SWARTH

LENTEWEE MOED

door HENDRIKA KUYPER—VAN OORDT

HET IS EEN LENTEMORGEN ALS ER ZOO vele zijn, te guur en te koud voor den tijd van het jaar. De kastanje in den tuin draagt reeds groene waaertjes, de violen zijn in den grond gezet en 't gras is gezaaid. Maar waar blijft nu 't zonnetje?

Een oude vrouw sluit het raam, waar de wind op staat. Er is iets armelijks in de lucht, een voorspelling van hagel op de knoppen der hortensia's, welke de tuinman wat voorbarig van het beschuttend naaldgroen ontdeed. Iets van plotse zwarte buien, en verongelukte jonge spreuwen. Voorjaarsstormen geven wel goede hoop aan hen, die jeugdig en krachtig zijn. Doch als men bejaard is, en op geen belofte voor dit leven meer mag rekenen...?

De oude vrouw verzet zich tegen het gevoel van droefheid en kommer, dat drukt op haar hart. „Niet toegeven,” denkt ze, „flink zijn, ik wil vandaag immers mijn kastje doen.” Zij woont in bij haar getrouwde dochter, doch zij heeft op haar étage haar eigen meubelen behouden. Beneden is het huis modern ingericht; als de moeder daar bij haar dochter op visite komt, dan zegt zij, en waarlijk welgemeend, aangename dingen. Hoe eenvoudig is dit alles in 't onderhoud, hoe praktisch en frisch. En dan, men kan 't zich immers evengoed genoeglijk maken, met ergens een intiem hoekje. 't Is gewoonte geworden tusschen moeder en dochter om elkanders

kamers te waardeeren, al heeft de laatste wel een glimpje goedigen spot voor die kastjes met lofwerk, waar men elken morgen een slordig half uurtje aan verdoet, die tafelpooten waar je bij moet kruipen met 'n stofkwastje, en o, die bekleede armstoelen. De moeder verdedigt haar boedeltje niet, wat zou 't baten? De tijd is veranderd, haar kind heeft gelijk. Ze praat maar mee, zoo neemt zij Mien den wind uit de zeilen! Maar als ze oprijst van den stalen stoel, en toegeeft voor den zooveelsten keer, dat je heusch in die dingen prettig zitten kan, dan verlangt ze hevig naar haar huizinkje boven, waar elk stuk drager is van een herinnering.

De dochter, van haar kant, wil verstandig wezen. Zij laat haar moeder stil betijen. Zij bedenkt, dat mama toch ook niet meer zoo zuinig behoeft te wezen op een ochtenduurkje als een druk zakenman. Laat haar moeder nu maar een beetje met haar bezittingen spelen, oude menschen worden immers gelijk aan kinderen. Zij, Mien, is bereid om wat te geven en te nemen; als mama zoo vriendelijk haar staal en glas aanvaardt, waarom zou zij dan ook niet een goed woord hebben voor die ouderwetsche tierlantijntjes, waar ze toch niet altijd tusschen hoeft te verkeerren. Ieder zijn vrijheid, en aan iederen tijd zijn eigen opvattingen.

Maar 't kan best zijn, dat Mien, op een theeuurtje boven, bij 't welbekende blad met de lieve blauwe kopjes waar ze als meisje al uit dronk — dat de modern-georiënteerde dochter in weerwil van alle nuchtere praktijk en zakelijkheid een verteederling over zich voelt komen.

Zij denkt hoe zij thuis kwam uit school, en haar moeder altijd aantrof, nooit miste dat, nooit was haar moeder om dien tijd uitgegaan. Ze zat, toen als nu, op dat bijster ongemakkelijk canapeetje, met zijn wonderlijke hooge rugleuning aan slechts één zijde. „Moet men op dit meubeltje nu eigenlijk liggen of leunen?” vraagt de jongere vrouw zich af. Doch van *liggen* is natuurlijk geen sprake, en *leunen* deden onze voormoeders al evenmin; zij vonden dat lui staan, en verweekelijkt. Ze zaten er flink rechtop, en stelden daar haar eer in. Nog recht als een kaars is de oude vrouw.

Het kastje, dat vanmorgen opgeruimd zal worden, is een pronkstuk van schrijnwerkerskunst. Zoo vele jaren al is het geleden, dat een bekwaam vakman het vervaardigd heeft volgens opgegeven tekening, zoo vele dienstboden, die nu al lang weg, getrouwd, of ook reeds niet meer in leven zijn, hebben de vlakken gewreven, de spiegeldeur gezeemd, in zoo vele kamers heeft het kastje gestaan . . . maar 't is nog even gaaf en keurig, geen krul uit zijn kuif is ontgaan of geschonden, geen lidteken van ruwheid of malheur staat gekerfd in 't hout. Van binnen achter 't dikke spiegelglas is geheel het kastje als een kleine, uiterst sierlijke *étagère*; de laatjes die opengaan aan glazen knopjes zijn zacht groen van tint en ingelegd met 't fijnste hout, de twee plankjes, welker rand licht welft, dragen het kostbare Amstelserviesje, dat, volgens een familie-overlevering, maar ééns in zijn leven is gebruikt. En de laatjes zijn museumpjes.

Wat haalt de oude vrouw daar uit, om er 't stof af te vegen, dat zoo veel niet kan zijn, want alles aan het kastje sluit nog hermetisch. Als men 't zoo ziet, neergevlijd op de tafel, dan zijn 't maar heel gewone dingetjes. Geen juwelen of kostbaarheden, gouden snuifdozen, horloges met brillanten omzet, medailles, munten of eeretekenen. De oude vrouw heeft maar een eenvoudig, stil leven geleid, van huisvrouw en moeder. Wat in deze laatjes ligt zijn snuisterijen, die ter wereld geen waarde hebben — voor niemand dan voor háár alleen. Ze brachten 't transport naar de vendu nog niet op, ze konden, voor onverschillige vreemden, zoo ineens in de prullenmand; om op z'n mooist 's avonds nog te worden uitgezocht door een begeerig dagmeidje. Wat doosjes; die hebben hun vasten inhoud, welke er eenmaal per jaar uitkomt, bekeken wordt met oogen die stralen van liefde, geschikt wordt door teere vingertoppen, en dan weer te slapen gelegd. Een strik, een lint; de zijde is lang verlegen, men moet het maar stil in de vouwen laten, 't zou anders aan rafels gaan. Een verjaardagswenschje; de oude vrouw trekt nog even aan 't wonderdadig reepje: daar wipt een weelderig ding vooruit, een bloemenkorf, hoog opgetast met mosrozen en vergeetmijnetjes, ze zijn nog even glimmend-frisch en versch als vóór veertig jaar, want plakplaatjes verschieten niet. En in hun droomheerlijk nestje zitten, aanminnig en verliefd, twee engelaardig-witte duifjes.

„Wat heb ik dat toen mooi gevonden . . .”

Moeders oude hart kan den weemoed bijna niet meer dragen. Het meeste is nog uit haar eigen jeugd. Wat kan een gedachtenisje, een simpel souvenir, lang bewaard blijven, als men er op past zooals zij dat gedaan heeft. Daar is het Zwitsersche doosje, 't is in zijn tijd, toen de menschen nog niet zoo veel reizen deden, een wonder in elks oog geweest. De wijze, waarop men het schuifje uittrok was een geheim, wie 't niet kende kon wrikken wat hij wilde, de edelweisjes weken niet vaneen. En ieder jaar moet de oude vrouw probeeren of zij dit geheim nog weet, en 't doosje open kan krijgen.

384

Zij heeft nu een steenen bakje in handen genomen, daar zette zij vroeger bloempjes in. Doch wat zijn er nog voor bloemen met korte steeltjes? De moderne vazen zijn zeer slank, of bol met een ronde opening, ze zijn voor rozen en kasseringen, niet voor het nederig kruid. En bloemen kan men koopen in overvloed, de venters komen met karren vol langs de deur. Wie plukt er nu nog zelf madeliefjes?

Wie? Dat doet Fanny. Fanny is geen kleinkind van de oude vrouw; kleinkinderen bezit ze niet. Fanny is een nichtje, maar ze zegt „groma” tegen deze oudtante. Ze woont in de buurt, en komt dikwijls aan.

„'t Is goed, dat ik afleiding krijg,” denkt de oude vrouw. „'t Wordt elk jaar droeviger voor mij om mijn spulletjes te voorzien. Hoe veel keeren zal 't nog wezen... En al bèn ik er dan nog, misschien kan ik 't dan zelf niet meer. Dan moet ik 't een ander vragen. 't Is niet gelukkig om altijd zoo in 't verleden te leven. Daar is het laatste woord aan den dood.”

„Dàg oma,” zegt kleine Fanny. Ze is stil in de kamer gekomen. Ze heeft buiten gespeeld, dat is goed te zien. Ze heeft met tuinhandjes geveegd in een warm gezichtje, ze draagt den geur des velds mee in haar kleertjes. En ze heeft een boeketje bij zich.

„Dáár, oma, die henne voor u.”

Fanny spreekt nadrukkelijk, zooals een meisje van 'n jaar of zes dat doet bij zoo'n gelegenheid. Er is geen twijfel aan: de boterbloemen en madelieven, de schatten van 't kampje waar 't groote bord op staat met „Bouwgrond te koop,” heeft het kind met zorg geplukt voor oma. Ze zegt: „Vindt u dat niet veel, oma?” en dan: „Nou moet u ze gauw in een vaasje doen, oma.”

Fanny heeft oogen, zoo blauw als een klare vliet, en haar, zoo blond als het koren. Ze lijkt zelf de Lente wel, die hier binnen komt om een oude vrouw te troosten. Zij is beleefd en vriendelijk, een lief ding; niemand heeft tot haar gezegd: „Ga jij es wat bloemen voor oma plukken,” zèlf heeft ze 't bedacht.

„Kijk,” zegt oma, „dat 's ook wat, nèt zet ik 'n vaasje klaar. 't Is laag, zie je, Fan, daar kunnen ze mooi in met die steeltjes.”

„Wil u ze schikken, oma?”

„Samen.”

Hoe wonderlijk is dit. De seizoenen des jaars, de geslachten der menschen, ze komen en gaan. Eens, als kind, schikte de oude vrouw zèlf madeliefjes uit de wei in dit steenen bakje. Doch de weemoed wijkt voor lente's blijheid, telkenjare vernieuwt God de Heere het gelaat des aardrijks, bloemen bloeien, loof en gras ontspruit. Niet aan den dood is 't laatste woord. Aan *het Leven!*

GEDACHTEN

Laat uw eigen tuin niet braak liggen om bij uw buurman het onkruid te kunnen wieden.

Gelukkige menschen behoeft men niet te vermaken; ze hebben een bron in zichzelf.

De grootste kunst van den ouderdom is, zich te herinneren, dat men jong is geweest zonder te vergeten, dat die jeugd voorbij is.

Geven zonder pijn te doen is betrekkelijk gemakkelijk; veel moeilijker is het, te weigeren zonder pijn te doen.